

**Sermones Fratris Gabrielis Barelete ordinis predicatorum
tam quadragesimales: q[uam] de sanctis**

Barletta, Gabriel

Parisius, 1507, XXV. Jan.

De festo. s. Andree aposto. de dignitate apostolica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69837](#)

Scti andree apli. Fo. xlvi.

In ultima etate humanabitur proles diuina vniuersitatem humanitati diuinitates: et puellaris officio educabit. Ille. Confusi oes dixerunt imperator. O imperator nos sumus cōfusi. Indignatus. imperator iussit eos igne cremeri: qd nec lesi celuz ascendunt. Virgo autem nolens imperatori assentire quin qd genera tormentorum in ea exercent. Primo scorpis onibz flagellata. Secunda in carcere clausa. Tertio fame cruciata. Quartu super rotas posita. Quinto decollata. hanc amavit rc.

C In festo sancti Andree apostoli. De dignitate apostolica.

B Elictis rhetibus et naui: secuti sunt eum. Mat. xiiij. Conclusio est sacrorum theologorum qd homini xp̄m sequentium habent reperiri in triplici differentia. Quidam sequuntur xp̄m p̄ fidē: sed ab eo recedunt p̄ operationē. De quibz apls ad Tituz. i. Confitent se nosse deū: factis aut negant. Et Iacob. iiij. Fides sine operibus mortua est. Quidam sequuntur deū per fidem: et operationē sed non p̄ finales consummationez quia cito a via dei recedunt. Iosue. iiij. Cito deseruerunt viā p̄ quaz ingressi sunt p̄ fes eoz. Hiero. ad Iuriā. Nō queruntur in xp̄ianis initia b̄ fines. Et Tho. i. q. cix. ar. x. Postq̄ aliquis positus est in gratia et p̄ grām dei iustificatus necesse habet petere a deo donū p̄ seuerantie: vt s. f. custodiatur a malo usq; in finem. Nam multis dat grā quibus non dat p̄ seuerare in grā. Ille. Quidam sequunt xp̄m: et per fidē et per operationē et p̄ seuerantiam: vt Andreas apls et Petrus. Unus Greg. in homel. ho. Audistis fratres charissimi: quia ad vniū iussionis vocem: Petrus et Andreas relictis rhetibus secuti sunt redemptorem. Nulla vero hunc facere adhuc miracula viderant: vel ab eo de p̄mio eterne retrici.

butionis audierant: et tamen ad unius domini preceptum: hoc qd possidere videbantur oblii sunt. Ille. Secundus sententia Tho. super Joh. lec. ii. Tribus vicibus a xp̄o vocati sunt. Primo vocauit eos ad sui noticiam: ut quando stante Andrea quadam die cum magistro suo Joh. bap. ad Jordanem et dicente. Ecce agnus dei. Andreas dicit Simon fratri suo. Inuenimus messiam qui dicitur xp̄s: et conduxit ipsum ad iesum. O quartum obligatur petrus Andree: qd conversus est rc. Die sequenti reuersi sunt ad p̄ficationem. Secundo vocauit eos ad sui famularitatem: ut quando erat cum eis ad stagnum genezareth: et ceperunt piscium multitudinem. Et iterum ad propria sunt reuersi. Tertio vocauit eos ad apostolatum: ut euze ambulante super mare galilee eos vocauit. Venite post me. Jere. xvi. Ecce ego mutaz p̄fatores et p̄fabantur. Ideo illi diuino amore succensi reliquerunt omnia ut aiunt verba assumpta. Relictis rhetibus rc. In quibus verbis quia Andreas et petrus cum tanta prompti audacia omnia reliquerunt et secuti sunt redemptorem. Ideo in eoz laude apostolatu: vel dignitate apostolica sermonem teremus. De quo tria contemplabimur.

C Primū dicitur opinionis.

Secondū dicitur declarationis.

Tertium dicitur operationis.

C Primū dicitur rc. Utrum aliqui sancti sint maiores apostolis in p̄fia. Ad hoc duae sunt opiniones. Una qd sic. Alia qd non. Prima qd sic: qd p̄bat triplici ratione in presentiarum. Ad propositum.

C Primo rōne passibilitatis.

Secundo rōne cōtemptibilitatis.

Tertio rōne humilitatis.

C Primo rōne rc. Una est maxima in theologia qd p̄to plus homo patit tribulationes tanto plus premiatur. Veritas huius conclusionis probatur p̄ xp̄m. Math. v. Beati qui lus-

F iij

In festo

gent quoniam ipsi consolabuntur. Et Joh. xiiij. Tristitia vestra vertet in gaudium. Et ps. Secundum multitudinem dolorum meorum in corde meo: consolantes. Et Criso. Quanto magis quis patitur: tanto magis in eterna vita glorificatur. Et hiero. Quot uulnera patimur: tot coronas meremur. De primo ad ultimum quanto plus patimur: tanto maius premiū erit. Ad propositum. Multos legimus sanctos plura aduersa tollentes apud apostoli. Quod patet in vitroq[ue] testamento. In veteri abraham fratre suo occisus est. Damel in lacu leonum. Zachari as est lapidatus. Iasayes sectus lignea serra. Jeremias gladio occisus est. Ferreis dilaniatus. Ignatius de mebro ad membrum. Erasmus per viscera dilaniatus. Sic dico de virginibus que per tormenta ad paradisum iuenerunt. De quibus ad heb. xi. non sustinuerunt: igit sancti per fidem vicerunt regna. Et si tamen. Ubi est maior humilitas: ibi infra. Secti sunt: lapidati sunt: tentati sunt: in occisione gladij: mortui sunt rem habuerunt humiliatem. Talia apostoli non sustinuerunt: igit sancti de Abraham. Loquar ad diuinum ratione non sunt maiores. Secundo cum sim puluis et cinis. Et uero Regnū. Conclusio est Tho. in opusculis xvi. Lugem ut vilius sit plus factus ex preceptis et incipit. Tria sunt hos sum: et ero humiliis in oculis meis. Pia ne. essaria: q[uod] duo maxime augerat charitatem. de sancto marco. de francesio. Primum patientia in aduentu de moysē. de dñco. Hanc humilitates. Secundum separatio a terrenis. non habuerunt apostoli: immo superbi. Perfectio ergo christiane religionis xxij. facta est etentio inter apostolos: q[uod] est bona agere et mala pati. Et separatio videretur maior petri se laudatio a terrenis. Dico sic. Ubi est maior? bat dicit. Ego sum princeps eorum vestrum: contemperatus rerum temporalium: ibi Andreas. Ego sum p[ro]m[ulg]ator xpi et mains premiū in gloria. Veritas co[m]discipulus fui. Joh. bap. Jaco. et Joh. clusionis probatur Mat. xix. dixit petrus dicit. Nos sumus filii zebdei. et Bartholomaei xpi in persona omnium apostolorum. lumen dei. Ego sum filius regis. et tu es. Ecce nos reliquimus omnia: et secuti casus dicit. Ego sum medicus. Mathew sumus te: quid ergo erit nobis. R[esponde] dicit. Ego sum mercator: spoliop[er] et pelli dicit. Amen dico vobis q[uod] vos qui reliquum anguillarum. Und fuerunt superbi omnia et secuti estis me: centupluz igitur aliqui in patria sunt maiores accipientis et vitam eternam posse. Omnia apostolis. unde patet prima opinio. Secunda denignitas q[uod] non vult vinciri beneficis. opinio est doctorum. Quid apostoli sunt

Hacti andree apli. Fo. xliss.

Simpliciter maiores omnibus sanctis
Quid dicis o Thom. sup illud ad Ro.
viiij. Nos primicias sp̄s habētes dī.
Apli sunt preferendi omnibus scris
quacunq; p̄errogariaua p̄fulgeāt: sive
virginitatis: sive doctrine: sive mar-
tyrii: tanq; abundantius sp̄m̄sc̄m̄ ha-
bentes. Et super verbo ad Ephef. i.
Scdm̄ diuitias ḡe eius dicit. Ex quo
apparet temeritas illorum ne dicam
error: qui aliquos sanctos presumunt
equiparare aplis in ḡa et in gloria.
Ille. Ad scdm̄ veniamus.

Secundum dī ic. 8m̄ Tho. i. q. q.
clvi. ar. viij. In. i. sen. dist. xvi. In. i. p.
q. xlviij. ar. vij. et super Ro. vi. Conclu-
sio hec extrahitur. Qd apostoli sunt
omnibus sanctis maiores dignioresq;
Que conclusio pbatur triplici rōne.

Primo rōne approximatiois.

Scdo rōne electionis.

Tertio rōne repletionis.
Primo rōne t.c. Conclusio est au-
ctoris. li. de causis. Qd quāto magis
aliquid appropinquat suo principio
in quolibet genere: tanto magis parti-
cipat effectum illius. Exempli gratia
de illo qui appropinquat igni soli
plus participat de virtute illorū. Ad
propositum. Approximare deo anima
chara mea: non sit passibus corporis
sed affectibus mentis. vt ponit Ber.
Super Gen. xvij. Ambula coram me
et esto perfectus. Tribuis elemosinā
pauperi: passum vnuj accessisti apud
des: et sic de singulis. Et quanto quis
est deo proximior: tanto est dignior et
perfectior. Xps est p̄incipium gratie et
origo omnium gratiarum atq; bono
rum. Jo. i. Gratia et veritas per uis
xpm̄ facta est. Sed nullus fuit preter
virginem huius principio xp̄ovicinior
atq; pp̄inquier: q̄ collegium aposto-
lorum: q̄ immediate a xpo fuisse edo-
cti de oib; secretis vite eterne. hie.
ad paulinum. Qd alijs exercitatio:
et quotidiana in lege dei meditatio tri-
buere solet hoc illis spiritus sanctus
suggerebat. Iohes ruscius et pisca-

tor indoctus. Et vn̄ vox illa obsecro
In principio erat verbum: et verbum
erat apud deum. hoc plato nesciuit:
hoc Demosthenes ignoravit. Ille fu-
it eis reuelatum lecretum toius tris-
nitatis: Un̄ xps quadaz vice vocauit
aplos dī. Jo. xv. Uos autē dixi amis-
cos: q̄r omnia que audiui a p̄re meo
nota feci vobis. Et. i. Jo. i. de se ralijs
dicit. Qnod fuit ab initio quod vidim⁹
quod audiuimus: annunciamus vos
bis. O cancellarie sp̄m̄ sancti. Non im-
merito. Quia vt haber phs. vij. Eth.
Nihil est tā p̄prum amicop: q̄ simul
coniuere et conuersari. Cuq; xpo dor-
mierunt: biberūt: comedenterunt: confa-
bulati sunt que omnia erant amicitie.
hi sunt qui miranda viderunt in ipso
christo cecos illuminare: mortuos su-
scitare: infirmos sanare: et facie vide-
runt eum. O priuilegium apostolorū
videre xpm̄ oculis corporeis. O si vide-
res eum. Refert Aug. li. de ciui. dei.
q̄ tria concupiunt videre. Primo ro-
manū in suis triumphis. De qua Lu-
canus. Roma quāta fuit: ipsa ruina
docet. Scdo paulum predicantem.
Tertio christū in carne. Adam vixit
annis. ix. c. xxx. Noe. ix. c. l. Lamech.
vij. clxxij. Mathusale. ix. c. lxix. s̄ nō
viderunt ipsum in carne: quam tanto
pere desiderarunt. Isti autem sic. Un-
de dixit eis Lu. x. Beati oculi qui vi-
dent que vos videtis. Dico enīz vobis
q̄ multi prophete et reges voluerunt
videre que vos videtis et non viderūt
Fuerunt ergo maiores: q̄r p̄rimiores
De his Daf. lxi. li. paralip. Isti alij
igniti contemplatores hoies extire-
runt eo calore accensi: unde flores ori-
untur et fructus sancti. Unde patet
prima ratio. Secundo ratione t.c.
Conclusio est Thom. ii. par. q. xxvij.
ar. viij. Qd vnicuiq; datur grata fm̄
illud ad quod eligitur. Exempli gra-
tia de archa Noe: quā gra dei pfecit
de moysi ad pharaonem. Ad proposi-
tum. Apostoli fuerunt dicti: vt essent
tube in ecclesia dei et ambassiatores

Fiij

In festo

dius nō nominis: et sup omnes ydonei.
Unde.ij. Cor. xiiij.ca. in persona oīm
apostolorū. Idoneos nos fecit mini
stros noui testamenti. hi fuerūt mis
si ad predicandum: ad baptizandū ad
docendum Mat. xviij. Eūtes docete
omnes gentes: baptizantes eos in no
mine patris et filij et spūsancti. Et vt
dicit Albertus super Lucam. Xpus
misit illos cū illa auctoritate qua pa
ter misit filiū suū Johannis. xx. Si
cūt misit me pater. sc̄z cuz eadem au
ctoritate et ego mitto vos. O quomo
do staret mūdus: nūl fūsset apostoli
Qui suis sermonibns mundū conuer
terūt. De his figuratiue fuit dictum
Hieremie. xvi.ca. Ego mittam vobis
piscatores et pīscabūtur. Ubi dubium
queritur. Quare non sunt electi ho
mīnes probi ad officium apostolatus
sed simplices et piscatores. Respōdet
Albertus super Lucam q̄ triplici ra
tione. Sed vnam tm adducaz in pre
sentiarū: videlicet propter fidei veri
tatem. Non elegit sapientes phīlosō
phos aut doctores: sed viros indoctos
ad veritatē fidei comprobādā. Que
si a sapiētib⁹ fūsset introducta: ascri
bi potuisset scientie et pībitati illorū.
Sed indoctos elegit: vt veritas fidei
manifestaretur Apostolus. i. Cor. i.
Videte fratres vocationem vestram:
qm̄ non multi nobiles sūi carnez non
multi potentes: non sapientes: s̄z que
stulta sunt mundi elegit deus vt con
fundat fortia. Ille. Et Thomas sup
ps. Apostoli sine litteris idote et sim
plices destruxerūt om̄s inimicos xp̄i
Et sic falsa est fīia Porphyrii. Qui
dixit t̄ies fuisse garrulatores q̄ totū
mundū ad se conuerterunt. prūmus
fuit moyses in populo iudaico. Secū
dus machometus. Tercius xps. Un
pate: secunda ratio. Tercio ratio
ne. i.e. Quicunq̄ receperunt spūsan
ctum excellentius et abundantius: hi
prefecto sunt perfectiores coram deo
Sed apostoli spūsanctū receperūt et
tempore pīus et ceteris abundāti⁹. Iōo

sunt maiores. Actus. ii. Repleti sunt
oēs spiritus sancto et ceperunt loqui.
Super quo Albertus. Quadruplex
est plenitudo spūsancti. Prima est ef
fluentie que sola fuit in xpo. De qua
Io. i. De plenitudine eius omnes ac
cepimus. Secunda est excellētē que
sola fuit in maria. De qua Lu. i. Ave
gratia plena. Tercia est sufficientia
qua pleni sunt omnes sancti. De qua
Luce. i. Et zācharias pater eius ipse
tus est spūsancto. Quarta est abundā
tie que fuit in apostolis: qui pre ceteris
fuerunt pleni. Unde ex hoc null⁹
potest apostolis equiparari. Slo. sup
illud. Constitues eos principes. i.e.
Beate virginī: nulla mulier compa
ratur: sicut nec ali quis sanct⁹ pōt apo
stolis cōparari. Ille. Cur frater Sā
briel. Quia fuerunt ecclesie fundato
res. Apoc. xxi. Mūrus cīnitatis hīc
rusalem habens fundamenta. xij. Et
nomia. xij. apostoloz erant in eis scri
pta. et Math. xvi. Tu es petrus et sup
hanc petram edificābo ecclesīā meā.
Ubi dicit Albertus super Luc. q̄ xps
in hac vita quīng⁹ habuit.
Primo corpus qđ tradidit iudeis.
Scđo animā quāz patri cōmisit.
Tercio substantiaz temporalez quāz
tradidit iude. Quarto matrē quā Johā. donauit.
Quinto ecclesiā: quā soluz petro et
apostolis cōmisit. Sūt ergo maiores
In hūius signuz ecclesia in suis cer
imonijs post summū pontificem qui est
ecclesie caput: imediate collocat car
dinales: q̄ sunt pre ceteris digniores
Qđ ideo facit: q̄z papa in ecclesia xp̄z
repräsentat cū sit eius vicarius: vt pat̄z
di. xx. S. vlti. Cardinales autem loco
apostoloz ponuntur. Ex quo p̄z: q̄ apo
stoli in ecclesia post xp̄z et eius matrē
prīmuz locum tenent. Preterea ec
clesia in cātico. Te deū laudam⁹ poss
cherubin et seraphin: añ patriarchas
et p̄phetas: sequitur apostoloz cho
rus. Canta. Te gloriōsus apostoloz
chorus. Concludamus ergo sic. Ubi

Sancti andree apli. Fo. xlvi.

est maior gratia ibi maius meritum per consequens et gloria. Quanta est gratia: tanta est charitas. Quanta est charitas: tantum est meritum. Quan-
tu est meritum: tantum est premium. Apostoli fuerunt huiusmodi. igitur patet conclusio nostra. Ad solutionem argu. Unica responsio nobis sufficit: que est Johannis Scotti in. iij. sent. sic perfe-
ctio et sanctitas vite alicuius: non con-
sistit principaliter in paupertate: aut in paupertate: aut humilitate: sed in cha-
ritate. iuxta illud apostoli. Super omnia
charitate habete quod est vinculum
perfectionis. Et de penitentia dist. vi.
Sine charitate non est salus. Et ratio
Quia paupertas vel vite austera est.
et huiusmodi: non notant perfectionem.
nec hominem perfectum faciunt: cum sint
instrumenta iustitia ad perfectionem
ut habet etiam Tho. Non sequitur q.
Johannes bap. aut alius sanctus iudeo
in maiori paupertate quam Christus: q. fuerit
Christus perfectior. Absurdo. In pro-
posito. Si aliquis sancti iniuncti sunt quia ma-
iora egerint aposolos: non propter hoc
fuerunt perfectiores: quia fundamentum
omni virtuti est charitas: et ipsi super
omnes eas habuerunt. Plus meruit Pe-
terus relinquendo naunicula: quam zacheus
dando tot diuitias: quia cum maiori
charitate hoc egit sic dico alyis. Un-
gre. super verbo Math. iiij. Relictis
rhetibus. Tunc multum dedit qui totum
relinquit. Unde patet. In virtus patrum
legitur de quocumque patre quod optabat in-
formari cum quo erat glorificandus in
celo. Reddit angelus. Cum gregorio
papa. Reddit. Quia absudavit delitiis
ego aut pauper. Reddit angelus. Tu
magis delectaris in una catta quam
habes in cella: quam Gregorius in omni gloria
sua. Ad propositum de apostolis. Un-
patet quod sunt maiores: et sic per se des-
cent plus honorari. Sed plus hodie
sancti noui venerantur: et veteres re-
linquuntur. Facetas de presbytero qui
crucifixum veterem flebat. O crucifix
vetus doleo super te valde. Surrexit

crucifixus nouus qui. et ceterum.

Tercius dicitur. Tres sunt operati-
ones quas apostoli sunt operari in pre-
sentiarum.

Prima dicitur predicatione.

Secunda dicitur miraculorum patratio.

Tertia dicitur martyrij assumptio.

Prima dicitur officium sue
runt precipue electi apostoli: namque pri-
mi predicatorum et fundatores ecclesie.

Johannis. xv. Ego vos elegi de mun-
do ut eatis et fructum afferatis: et fructus
vester maneant: et postquam resurrexit a
mortuis: dixit eis Marc. ultim. Eun-

tes in mundum universum predicate
euangelium. et ceterum. Mat. vlt. Euntes do-
cete omnes gentes. Et hoc officium

predicationis dicitur apostolicum ad quod
assumti non debent nisi persone suffi-
cientes. Nam practica apostoli habu-
erunt principatum in toto mundo iux-
ta illud. Constitutes eos principes. et ceterum.

Albertus sup Lu. Andreas fuit prin-
ceps populi achalensis in grecia. Ia-
cobus maior princeps populi hyrcanie
Thomas indie: Philippus scythie

Bartholomeus indie minoris: Naz-
theus ethiopie: Symon mesopotamie:
Thadeus egypti: Mathias inde

am in sortem accepit: Petrus prin-
ceps totius ecclesie. Unde Crisosto.

super Mat. Tria totus mundus mis-
rabatur. Primum christum post mor-
tem resurrexisse. Secundum carne in
celum ascendere. Tercium duodecim

apostolorum pescatores totum mundum
conuertisse. Ille. Secundum opus. et ceterum.

Secundum Thomaz. xxij. que. clxxvij.
Deus miracula fecit: maxime propter

tria. Primo propter sacramentis alicuius
demonstrationem quem pro merito vis-
te vult alijs preponere in exemplum

sue virtutis: ut fecit de Antonio et
de alijs sanctis Secundo miracula fe-
cit ut fidem approbet. Slosa. super il-

lud ut det illis hereditatem gentium
Hec fuit intentio miraculorum ut gen-
tes crederent. Que quidam miracu-
la non sunt in alia natione: nisi in ca-

In festo

tholica. Tercio miracula facit deus ad confirmandam virtutem predica-
tā: t̄ sic sunt facta miracula et signa p̄-
dicantibus apostolis: qui super om̄is
miraculis et signis claruerunt. Nam
post xp̄i passionem maiora miracula
fecerunt in virtute nominis christi: q̄
fecit ipse xp̄us s̄m quod ipse promise-
rat eis. Johān. xiiij. Qui credit in me:
opera que ego facio et ip̄e faciet: t̄ma-
iora horum faciet. Quod patet. Ma-
ius miraculum fuit: q̄ ad umbras pe-
tri infirmi sanaretur: quā q̄ ad tactū
Martha sanaretur a fluru sanguinis.
Malus miraculū fuit: q̄ paul⁹ Dio-
nysius conuerteret q̄ christus La-
zarum suscitauerit. Malus miracu-
lū fuit q̄ roma ad vocē vnius písca-
toris om̄issis secularium studijs et de-
posita om̄i infidelitate ad xp̄m se con-
uerterit q̄ christus filiū vidue su-
scitauerit. O miraculum miraculorū.
Otuba paradisi. O recto: es sancte
ecclie. O veri patres et amatores xp̄i
fidelium. O splendores tenebrosi mū-
di. O baulatores triūphantis veril-
li sancte crucis. Terciu op̄ est mor-
tyrū consummatio Apostoli anteq̄ ha-
berent spiritū sanctum erant debiles
in fide. Unde Leo papa ante aduen-
tum spiritu sancti sub ip̄o crucis dñi
ce tempore: alij ex discipulis effugan-
tur: alij vnius voce ancille terrentur
ille. Sed post sp̄üssanceti confirmati-
onem cōstantes fuerunt ad ola susti-
nenda. Ac. v. Ibant gaudentes a con-
spectu. Et ad Ro. viij. Quis nos
sepabit a caritate christi. q. d. nullus
Nullus genus tormentorum intactus
reinālit. Petrus crucifixus. paulus
decapitatus. Unde raban⁹ s̄mone olim
sanctorū. Apostolis est subiectus triū-
phale martyriū nōm̄ qui p̄ diuersa
tormenta genera xp̄i nomine ybiq; p̄
fessi sunt. Unde patet p̄positū. Chy-
storia sancti Andree succincta. C p̄
dñi ascensione aplis dispersis p̄ mū-
dum ad predicandum euangeliū. An-
dreas in Achæam ingreditur et ip̄e
ecclesijs repletus: vt et rex hyspanie
in granate expulsis infidelibus: ipsuſ
lauda super om̄is p̄ncipes. Et populuſ
ad xp̄m conuerit: t̄ sup om̄ia yrozez
Egee proconsul romani ad fidem
conuerit: atq; eam baptizauit. Audi-
ens hoc Egeas iratus ingreditur ci-
uitatez que dicitur patras et xp̄ianos
omnes copellebat ad sacrificia idolo-
rum. Cui occurrit Andreas di. Op̄oz
tebat vt tu qui iudei hoīm esse metu-
isti: iudicē tuū qui in celis est agnosce-
res et agnitu coleres et colendo sim-
tuum ab his dñs penitus reuocares.
Cui Egeas. Tu es Andreas qui sup
sticioſam sectam predicas qua; romani
principes iuſſerunt exterminari:
cui Andreas: romani principes non
cognoverunt quomodo dei filius re-
niens in mūdū docuerit idola esse de-
monia. Respondit egeas. Quia docuit
hic cruci est affixus merito a iudeis.
Cui Andreas p̄ nostra salute non p̄
sua culpa mortuus est. Quod patet p̄
scripturas Isa. liij. Omnes nos quali-
oues errauim⁹ et dñs posuit in eo oīm
nostrum iniquitatem. Cui egeas Ni
si mihi obtemperaueris: o Andreas ip̄e
crucem te faciam experiri. Respondit
Andreas. Si crucis patibulum ab-
horrem: crucis gloriam non p̄dica-
rem. Eccl. iiij. Pro iustitia agoniza-
re. t. in. vi. Ethic. Duobus existentib⁹
amicis sc̄m̄ est honorare veritatem.
Extra de re. iu. in. vi. Si de veritate
scandalum nascitur: tutius scandaluz
nasci permittrit: q̄ veritas relinquat
Itratus egeas ip̄m in carcerez posuit
Et mane facto p̄ tribunali sistitur et
ab ip̄o inuitat ad sacrificium idoloz
Alij q̄ ip̄m supplijs grauiib⁹ afficiet
cui And. Quicqd via fac: qz tāto dñs
meo ero grator q̄tuo fuero in torne-
tis cōstatior. Ad hoc ypositū. Cice. i.
Tusci. q. d. De theodoro dū ei lesima-
cus rex munaret facere mori p̄ patibu-
lo. Respondit voce viua. Istis tuis
purpuratis ista horribilia munaret q̄
so. Theodoro nihil inter est hūni: an-

Conceptionis bte marie. Fo. xlvi.

Cubilis putrescat. Unde iussit a. xx. ho
minibus ipsuz cedi: et cesuz manibus
et pedibus cruci alligari: ut sic longio
re cruciatu recuperet. Cum ad cru
ce ducere factus est concursus po
ploꝝ di. Innocens eius sanguis effu
ditur sine causa dñatur. Videſ cruc
em a longe eam salutavit di. Salue
crux preciosa que in corpore xp̄i dedi
cata es: et ex mēbris eius tanq̄ mar
garitis ornata. O bona crux diu des
iderata: accipe me ab hōibus et redde
me magistro meo xp̄o ut per te me re
cipiat qui per te me redemit. Hec di
cens exuit se et vestes ministris dedit
Sicq; eum in cruce ut u. simm fuerat
suspenderunt. In qua biduo viuens.
xx. milibus hominum astantium pre
dicavit. Minante autem turba egee
mortem et dicente. Viruz sanctū man
suetum et pīu non debere ista pati: ve
nit ut ipsuz deponeret. Quoz videns
Andreas di. Quare venisti egea. Si
penitētia ipsā a nobis consequeris
Si aut̄ ut me deponas scito q̄ viuus
de cruce non descendā. Iaz em video
regez meū qui me expectat. Et cū vel
lent euz soluere nullo modo potuerūt
ad euz pertingere. Tunc splendor ni
muis de celo veniens dimidia hora
euz circundedit: ita ut null⁹ eū vide
re posset. Et abscedente lumine spm
euz lumine simul tradidit. Maximil
la vero tulit corpus eius et optimo lo
co cuz aromatibus sepeliuit. Egeas
autē ante q̄ domū rediſſet arreptus
a demone in via corā omib⁹ expira
uit. Felix igitur et glorioſissim⁹ fuit il
ius martyriū finis: nā andreas p illō
meruit secreta scandere celi: vbi cuz
xp̄o fruit etna pace in ſclā ſcloꝝ.

In festo cōceptiōis bte virginis ma
rie. In quo ſimone explodif ac zſutas
impla opinio quorūdaꝝ vulgariſ igno
rantiū: et vera aſſeritur: ſim dicta oīm
ſapienſiū et maxime ſanctorꝝ doctoz
xp̄iane religionis.

Uī elucidat

me vitam eternam ha
bebunt. Ecclesiastici.
xviiij. Quanta ſt
Marie virginis laus
dignitas et excellētia nulla pura cre
atura enarrare potest. Augu. in quo
dam ſer. De te o virgo maria quid di
cam pauper ingenio: cuz de te quid
dixerō minor laus ē: q̄ tua dignitas
mereatur. Si celum te vocem: excel
ſor es. Si matrem gratiarum dicaz:
precellis. Si formam dei appellez di
gna es. Si dñam angelop̄ te clamis
tē: per omnia ſic eſſe pbaris. Quid er
go dicam: quidue referā: cuz non ſuffi
ciat lingua carnis tuas enarrare vir
tutes. Ille. Ideo ipſa de ſe ait. Qui ez
lucidant me: hoc eſt qui me veneran
tūr: qui me laudant: qui me inuocant
vitae eternaz habebunt. Ueruz quia
penitētia ipſā a nobis conſequeris
rentes eaz ſine originali conceptā de
hac conceptione erit ſermo. In quo
tria ſunt videnda per ordinez.

Primiū dī opinionis.

Terciū dī confirmationis.
**Primiū dicitur. tē. Queritur dubi
um. Utrum virgo maria ſit concepta
in peccato originali. Circa hanc di
ſcultatem due ſunt opiniones famo
ſe. Una dicit q̄ non: alia q̄ ſic. quas
videbimus per ordinem. Sed prius
videbimus breuiter: quid eſt pecca
tum originale ut ſic intelligam⁹ mac
teriaz. Egidiuſ in tractatu de pecca
to originali. et Thomas. i. q̄ questio.
lxvij. ar. i. In. ii. distin. xxx. In. iii. di
ſtinctione. iij. iiij. ar. iiij. Peccati ori
ginale eſt carētia iuſticie originalis.
Ille. Aduertenduz eſt fm theologos
q̄ deus fecit hominez rectuz iuxta il
lud. Ecclesiastici. xv. Inueni q̄ deus
fecit homiez rectu. Qz ſez in eo oia infe
riora erāt ſubiecta ſuperioribus. Caro
em in eo erat ſubiecta ſez anime. Qz
mīl⁹ morb⁹ nulla paſſio aut indispos**